

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 27.2.2020
COM(2020) 73 final

2020/0032 (NLE)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**για τη θέση που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο του
Διεθνούς Συμβουλίου Σιτηρών σχετικά με την παράταση της σύμβασης για την εμπορία
σιτηρών του 1995**

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Η παρούσα πρόταση αφορά την απόφαση για τον καθορισμό της θέσης που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ένωσης στο πλαίσιο του Διεθνούς Συμβουλίου Σιτηρών σχετικά με την προσχώρηση της Δημοκρατίας της Σερβίας στη **σύμβαση για την εμπορία σιτηρών του 1995**.

2. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

2.1. Η σύμβαση για την εμπορία σιτηρών του 1995

Η σύμβαση για την εμπορία σιτηρών του 1995 (στο εξής: η σύμβαση) αποσκοπεί στην ενίσχυση της διεθνούς συνεργασίας σε όλους τους τομείς του εμπορίου σιτηρών, στην προώθηση της επέκτασης του διεθνούς εμπορίου σιτηρών και στη διασφάλιση της μέγιστης δυνατής ελευθερίας όσον αφορά την ροή του εμπορίου στον τομέα αυτό. Επιπλέον, η σύμβαση έχει ως στόχο να συμβάλει στον μέγιστο δυνατό βαθμό στη σταθερότητα των διεθνών αγορών σιτηρών προς το συμφέρον όλων των μελών, να ενισχύσει την παγκόσμια επισιτιστική ασφάλεια και να δημιουργήσει ένα φόρουμ για την ανταλλαγή πληροφοριών και τη συζήτηση των ανησυχιών των μελών σχετικά με το εμπόριο σιτηρών.

Η σύμβαση τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιουλίου 1995.

Η Ένωση είναι συμβαλλόμενο μέρος της σύμβασης¹.

2.2. Το Διεθνές Συμβούλιο Σιτηρών

Το Διεθνές Συμβούλιο Σιτηρών (στο εξής: IGC) είναι ένας διακυβερνητικός οργανισμός που επιδιώκει να επιτύχει τους στόχους που καθορίζονται στο άρθρο 1 της σύμβασης. Ειδικότερα, το IGC έχει ως στόχο:

- α) την προώθηση της διεθνούς συνεργασίας σε όλους τους τομείς του εμπορίου σιτηρών·
- β) την προώθηση της επέκτασης, καθώς και του ανοικτού και δίκαιου χαρακτήρα του διεθνούς εμπορίου στον τομέα των σιτηρών·
- γ) τη συμβολή στη σταθερότητα της διεθνούς αγοράς σιτηρών, την ενίσχυση της παγκόσμιας επισιτιστικής ασφάλειας και τη συμβολή στην ανάπτυξη των χωρών οι οικονομίες των οποίων εξαρτώνται από τις εμπορικές πωλήσεις σιτηρών.

Αυτοί οι στόχοι επιδιώκονται με τη βελτίωση της διαφάνειας της αγοράς μέσω ανταλλαγής πληροφοριών, ανάλυσης και διαβούλευσης όσον αφορά τις εξελίξεις της αγοράς και της σχετικής πολιτικής.

Το IGC αριθμεί σήμερα 28 μέλη, μεταξύ των οποίων πολλοί από τους μεγαλύτερους παραγωγούς και εισαγωγείς σιτηρών στον κόσμο. Πέραν της Ένωσης, μέλη του είναι, μεταξύ άλλων, η Αργεντινή, η Αυστραλία, ο Καναδάς, η Αίγυπτος, η Ινδία, η Ιαπωνία, η Ρωσία, η Ουκρανία και οι ΗΠΑ. Ωστόσο, η Κίνα και η Βραζιλία δεν είναι μέλη.

Τα 28 μέλη του IGC έχουν συνολικά 2 000 ψήφους.

Όσον αφορά τις διαδικασίες του προϋπολογισμού (βλ. άρθρο 11 της σύμβασης), δηλ. τον καθορισμό των ετήσιων οικονομικών συνεισφορών των μελών, η Ένωση έχει 372 ψήφους για το 2019/20².

¹ EE L 21 της 27.1.1996, σ. 47.

Για τη λήψη αποφάσεων, δηλ. για τις ψηφοφορίες (βλ. άρθρο 12 της σύμβασης), κατανέμονται 1 000 ψήφοι στα 10 μέλη εξαγωγής (συμπεριλαμβανομένης της Ένωσης με 245 ψήφους) και 1 000 ψήφοι στα 18 μέλη εισαγωγής. Πρέπει να τονιστεί ότι, καταρχήν, το IGC λειτουργεί με βάση τη συναίνεση και στην πραγματικότητα οι ψηφοφορίες είναι πολύ σπάνιες.

Στις συνεδριάσεις του Διεθνούς Συμβουλίου Σιτηρών η Ένωση εκπροσωπείται από την Επιτροπή. Τα κράτη μέλη μπορούν να παρίστανται στις συνεδριάσεις του IGC, ιδίως στις συνόδους του Συμβουλίου.

2.3. Η προβλεπόμενη πράξη του Διεθνούς Συμβουλίου Σιτηρών

Στις 23 Ιανουαρίου 2020, η Δημοκρατία της Σερβίας³ υπέβαλε επισήμως αίτηση προσχώρησης στη σύμβαση. Στις 27 Ιανουαρίου 2020, η Γραμματεία του IGC ενημέρωσε τα μέλη του σχετικά με την αίτηση της Δημοκρατίας της Σερβίας.

Σύμφωνα με το άρθρο 27 παράγραφος 2 της σύμβασης, οι κυβερνήσεις όλων των κρατών μπορούν να προσχωρήσουν στη σύμβαση υπό τους όρους που θα κρίνει το Συμβούλιο. Σύμφωνα με το άρθρο 33 στοιχείο δ) του εσωτερικού κανονισμού της σύμβασης για την εμπορία σιτηρών (στο εξής: εσωτερικός κανονισμός), η Επιτροπή Διαχείρισης εξετάζει τις αιτήσεις προσχώρησης και διατυπώνει συστάσεις στο Συμβούλιο δυνάμει του άρθρου 27 παράγραφος 2.

Οι ψήφοι της υπό προσχώρηση χώρας για τους σκοπούς του άρθρου 11 της σύμβασης (δηλ. ετήσια οικονομική συνεισφορά των μελών), καθορίζονται από το ποσοστό των συνολικών συναλλαγών των υπό προσχώρηση χωρών στο σύνολο των συναλλαγών σιτηρών όλων των χωρών μελών του IGC, σύμφωνα με το άρθρο 33 στοιχείο β) του εσωτερικού κανονισμού.

Σύμφωνα με το άρθρο 12 παράγραφος 1 της σύμβασης, το Συμβούλιο πρέπει να ορίσει τα μέλη που θα είναι μέλη εξαγωγής και τα μέλη που θα είναι μέλη εισαγωγής για τους σκοπούς της σύμβασης, λαμβάνοντας υπόψη τη δομή των εμπορικών συναλλαγών σιτηρών των εν λόγω μελών και τις δικές τους απόψεις. Το Συμβούλιο θα καθορίσει επίσης τα δικαιώματα ψήφου, σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 3 της ίδιας διάταξης.

Δεδομένου ότι η επόμενη συνεδρίαση του IGC θα πραγματοποιηθεί στις 8 Ιουνίου 2020, η Γραμματεία του IGC πρότεινε την επιστολική ψήφο για την έγκριση της προσχώρησης της Δημοκρατίας της Σερβίας από το Συμβούλιο, ώστε να καταστεί δυνατή η προσχώρησή της πριν από την εν λόγω ημερομηνία. Εάν δεν υπάρξουν αντιρρήσεις από τα σημερινά μέλη του IGC έως τις 31 Μαρτίου 2020, η προσχώρηση της Δημοκρατίας της Σερβίας θα αρχίσει να ισχύει την 1η Απριλίου 2020.

Μολονότι η σύμβαση δεν προβλέπει συγκεκριμένους κανόνες για τη διαδικασία της επιστολικής ψηφοφορίας (ή της γραπτής διαδικασίας), το άρθρο 14 της σύμβασης σχετικά με τις «αποφάσεις του Συμβουλίου» δεν αναφέρει ότι οι αποφάσεις αυτές πρέπει να λαμβάνονται στο πλαίσιο συνόδου του Συμβουλίου.

3. ΘΕΣΗ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΛΗΦΘΕΙ ΕΞ ΟΝΟΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΈΝΩΣΗΣ

Η σύμβαση για την εμπορία σιτηρών του 1995 συνήφθη από την Ένωση με την απόφαση 96/88/EK του Συμβουλίου⁴, με ισχύ έως τις 30 Ιουνίου 1998 και, έκτοτε, παρατείνεται

² Το Διεθνές Συμβούλιο Σιτηρών λειτουργεί με βάση το οικονομικό έτος, από την 1η Ιουλίου έως τις 30 Ιουνίου.

³ Με επιστολή του Υπουργού Γεωργίας, Δασοκομίας και Διαχείρισης των Υδάτων της Δημοκρατίας της Σερβίας

⁴ ΕΕ L 21 της 27.1.1996, σ. 47.

τακτικά. Κάθε φορά, η ισχύς της σύμβασης παρατείνεται για μέγιστη περίοδο δύο ετών, σύμφωνα με το άρθρο 33 της σύμβασης. Τελευταία φορά παρατάθηκε με την απόφαση του Διεθνούς Συμβουλίου Σιτηρών τον Ιούνιο του 2019 και παραμένει σε ισχύ έως τις 30 Ιουνίου 2021⁵.

Η Ένωση ήταν ανέκαθεν ενεργό μέλος του IGC και υποστήριζε τη διεύρυνση του οργανισμού.

Η Δημοκρατία της Σερβίας είναι σημαντικός παραγωγός γεωργικών προϊόντων, ιδίως αραβοσίτου που είναι μία από τις κύριες καλλιέργειες που καλύπτονται από το IGC.

Η Δημοκρατία της Σερβίας υπέβαλε αίτηση προσχώρησης στην ΕΕ στις 19 Δεκεμβρίου 2009 και, την 1η Μαρτίου 2012, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο χορήγησε στη Σερβία καθεστώς υποψήφιας χώρας.

Σκοπός της παρούσας πρότασης είναι να εξουσιοδοτήσει το Συμβούλιο την Επιτροπή να εγκρίνει την προσχώρηση της Δημοκρατίας της Σερβίας στη σύμβαση.

4. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

4.1. Διαδικαστική νομική βάση

4.1.1. Αρχές

Το άρθρο 218 παράγραφος 9 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: ΣΛΕΕ) προβλέπει την έκδοση αποφάσεων για τον καθορισμό *«των θέσεων που θα πρέπει να ληφθούν, εξ ονόματος της Ένωσης, σε όργανο που συνιστάται από δεδομένη συμφωνία, όταν το εν λόγω όργανο καλείται να θεσπίσει πράξεις που παράγουν έννομα αποτελέσματα, με εξαίρεση τις πράξεις που συμπληρώνουν ή τροποποιούν το θεσμικό πλαίσιο της συμφωνίας»*.

Η έννοια των πράξεων *«που παράγουν έννομα αποτελέσματα»* περιλαμβάνει πράξεις που παράγουν έννομα αποτελέσματα δυνάμει των κανόνων του διεθνούς δικαίου που διέπουν το οικείο όργανο. Επίσης, περιλαμβάνει πράξεις που δεν έχουν δεσμευτική ισχύ βάσει του διεθνούς δικαίου, αλλά *«επηρεάζουν με καθοριστικό τρόπο το περιεχόμενο των ρυθμίσεων που θεσπίζει ο νομοθέτης της Ένωσης»*⁶.

4.1.2. Εφαρμογή στην προκειμένη περίπτωση

Η προβλεπόμενη πράξη του IGC έχει ως αποτέλεσμα τη διεύρυνση του αριθμού των μελών του IGC. Η προβλεπόμενη πράξη παράγει έννομα αποτελέσματα, ιδίως επειδή θα επηρεάσει την ισορροπία όσον αφορά τη λήψη αποφάσεων στο πλαίσιο του IGC, οι αποφάσεις του οποίου λαμβάνονται με πλειοψηφία των μελών εξαγωγής και εισαγωγής, και είναι δεσμευτικές για τα μέλη του, όπως ορίζει το άρθρο 14 της Σύμβασης.

Η προβλεπόμενη πράξη δεν συμπληρώνει ούτε τροποποιεί το θεσμικό πλαίσιο της συμφωνίας.

Συνεπώς, διαδικαστική νομική βάση για την προτεινόμενη απόφαση είναι το άρθρο 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ.

⁵ Απόφαση (ΕΕ) 2019/813 του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 2019 (ΕΕ L 133 της 21.5.2019, σ. 19)

⁶ Απόφαση του Δικαστηρίου της 7ης Οκτωβρίου 2014, Γερμανία κατά Συμβουλίου, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, σκέψεις 61 έως 64.

4.2. Ουσιαστική νομική βάση

4.2.1. Αρχές

Η ουσιαστική νομική βάση για την έκδοση απόφασης βάσει του άρθρου 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ εξαρτάται πρωτίστως από τον σκοπό και το περιεχόμενο της προβλεπόμενης πράξης σε σχέση με την οποία λαμβάνεται θέση εξ ονόματος της Ένωσης. Εάν η προβλεπόμενη πράξη επιδιώκει διττό σκοπό ή έχει δύο συνιστώσες, και εάν ένας από τους σκοπούς ή μία από τις συνιστώσες μπορεί να χαρακτηριστεί κύριος σκοπός ή κύρια συνιστώσα, ενώ ο άλλος σκοπός ή η άλλη συνιστώσα έχει απλώς παρεπόμενο χαρακτήρα, η απόφαση δυνάμει του άρθρου 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ πρέπει να στηρίζεται σε μία και μόνο ουσιαστική νομική βάση, δηλαδή εκείνη που επιβάλλει ο κύριος ή πρωτεύων σκοπός ή η κύρια ή πρωτεύουσα συνιστώσα.

4.2.2. Εφαρμογή στην προκειμένη περίπτωση

Ο κύριος στόχος και το περιεχόμενο της προβλεπόμενης πράξης αφορούν το εμπόριο γεωργικών προϊόντων.

Συνεπώς, η ουσιαστική νομική βάση για την προτεινόμενη απόφαση είναι το άρθρο 207 πρώτο εδάφιο της ΣΛΕΕ.

4.3. Συμπέρασμα

Η νομική βάση της προτεινόμενης απόφασης θα πρέπει να είναι το άρθρο 207 πρώτο εδάφιο της ΣΛΕΕ, σε συνδυασμό με το άρθρο 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ.

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τη θέση που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο του Διεθνούς Συμβουλίου Σιτηρών σχετικά με την παράταση της σύμβασης για την εμπορία σιτηρών του 1995

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ, Έχοντας υπόψη:

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 207 πρώτο εδάφιο, σε συνδυασμό με το άρθρο 218 παράγραφος 9,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η σύμβαση για την εμπορία σιτηρών του 1995 (στο εξής: η σύμβαση) συνήφθη από την Ένωση με την απόφαση 96/88/EK του Συμβουλίου¹ και τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιουλίου 1995. Η σύμβαση συνήφθη για περίοδο τριών ετών και, έκτοτε, παρατείνεται τακτικά για επιπλέον περιόδους δύο ετών. Η σύμβαση παρατάθηκε τελευταία φορά με απόφαση του Διεθνούς Συμβουλίου Σιτηρών, κατά την 49η σύνοδό του τον Ιούνιο 2019², και παραμένει σε ισχύ έως τις 30 Ιουνίου 2021.
- (2) Σύμφωνα με το άρθρο 27 παράγραφος 2 της σύμβασης, οι κυβερνήσεις όλων των κρατών μπορούν να προσχωρήσουν στη σύμβαση υπό τους όρους που θα κρίνει το Διεθνές Συμβούλιο Σιτηρών.
- (3) Στις 23 Ιανουαρίου 2020, η Δημοκρατία της Σερβίας υπέβαλε επισήμως αίτηση προσχώρησης στη σύμβαση.
- (4) Την 1η Μαρτίου 2012, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο χορήγησε στη Σερβία το καθεστώς υποψήφιας χώρας.
- (5) Η Δημοκρατία της Σερβίας είναι σημαντικός παραγωγός σιτηρών, ιδίως αραβοσίτου.
- (6) Είναι σκόπιμο να καθοριστεί η θέση που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ένωσης στο Διεθνές Συμβούλιο Σιτηρών, καθώς η προσχώρηση της Δημοκρατίας της Σερβίας είναι προς το συμφέρον της Ένωσης,

¹ Απόφαση 96/88/EK του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 1995, σχετικά με την έγκριση από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα της συμβάσεως εμπορίας σιτηρών και της συμβάσεως για την επισιτιστική βοήθεια που συνιστούν τη διεθνή συμφωνία για τα σιτηρά του 1995 (EE L 21 της 27.1.1996, σ. 47).

² Απόφαση (ΕΕ) 2019/813 του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 2019, για τη θέση που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο του Διεθνούς Συμβουλίου Σιτηρών σχετικά με την παράταση της σύμβασης εμπορίας σιτηρών, 1995 (EE L 133 της 21.5.2019, σ. 19).

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η θέση που πρέπει να ληφθεί από την Επιτροπή εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο του Διεθνούς Συμβουλίου Σιτηρών είναι να εγκριθεί η προσχώρηση της Δημοκρατίας της Σερβίας στη σύμβαση για την εμπορία σιτηρών του 1995.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Επιτροπή.

Βρυξέλλες,

*Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος*